

Nejste na to sami

Od roku 2004 podporuje META o. p. s. rodiny s migrační zkušeností v rovném přístupu ke vzdělávání a začlenění do české společnosti. Pedagogům a školám nabízíme metodickou podporu a poradenství při řešení specifických potřeb vícejazyčných dětí a žáků. Nabízíme také akreditované vzdělávání.

Pro potřeby pedagogů, ředitelů škol a vůbec všech, kdo se podílejí na začleňování vícejazyčných dětí do českých škol, jsme vytvořili informační **portál Inkluzivní škola.cz**. Najdete zde nepřehledné množství metodických a výukových materiálů a také aktuální informace k nově přichozícím dětem a žákům z Ukrajiny i všem ostatním vícejazyčným dětem.

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

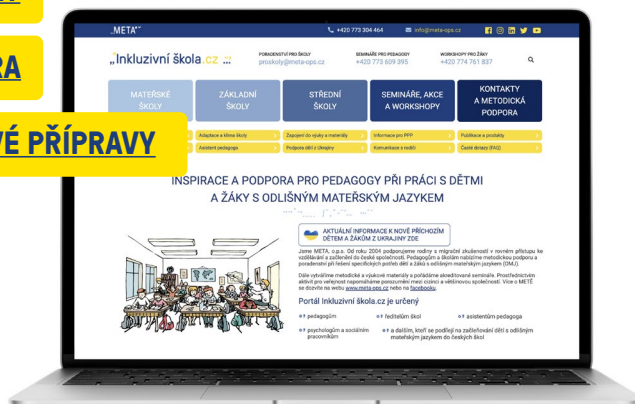
LEGISLATIVA A PODPORA

FINANCOVÁNÍ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

TIPY Z PRAXE

VÝUKOVÉ MATERIÁLY

NÁVODY A SCHÉMATA

Vše, co potřebujete vědět, přehledně na jednom místě!
www.inkluzivniskola.cz

...META*~

MS
MIT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

NADACE
České spořitelny

www.inkluzivniskola.cz

Začleňování dětí z Ukrajiny

Stručný průvodce pro ředitele základních škol

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

posíláme Vám informace pro orientaci v začleňování dětí z Ukrajiny. V METĚ se podporou vzdělávání dětí s migrační zkušeností zabýváme od roku 2004, vzděláváme a podporujeme pedagogy. O naše zkušenosti se můžete opřít při začleňování dětí z Ukrajiny, ale i všech dětí s migrační zkušeností či bilingvních dětí – používáme zastřešující termín *vícejazyčné děti* nebo *děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ)*.

Příchod největšího množství vícejazyčných dětí v historii ČR může způsobit jejich koncentraci lokálně v jedné škole. Kumulace v několika školách není vhodná, způsobuje segregaci. Je proto potřeba dosud nepřijatým dětem umožnit vzdělávat se ideálně ve spádových školách, budou se tak snadněji socializovat s dětmi ze sousedství.

Nové je i téma války. Děti mohou být traumatizované, žít v nevyhovujících podmínkách. Pozornost je potřeba věnovat duševnímu zdraví a psychosociální pohodě všech dětí i pedagogů, včetně vedení škol. Pro učitele to může být velmi náročné, proto je nutné spolupracovat a rozdělit síly.

Ředitel školy je nositelem vize a kultury školy. Ty zásadním způsobem ovlivňují začlenění vícejazyčných dětí do škol i společnosti. Vaše úloha je klíčová. Rozhodujete o přijetí žáka. Zda bude s českými vrstevníky, nebo v oddělené třídě. Zda podpoříte jeho češtinu i vícejazyčnost, nebo zda musí zvládat výuku v novém jazyce sám. Vaše rozhodnutí ovlivňují naši společnost. **Děti jsou pětina naší populace, ale 100 % naší budoucnosti.**

Společně to zvládneme. Nejste v tom sami. Přinášíme souhrn základních kroků, plakát s Desaterem do sborovny a **brožuru pro pedagogy**. Představíme nejdůležitější kroky a odkážeme na další zdroje.

Na METU se můžete spolehnout.

Hodně sil do nového školního roku přeje

Kristýna Titěrová
Programová ředitelka META

...META*~

První kroky

Začleňování vícejazyčných dětí není na mnoha školách nic nového. Nová je pro všechny aktuální situace – vícejazyčných žáků a žákyň je mnoho a budou potřebovat podporu. Stejně tak i pedagogové a všichni ostatní žáci a žákyně ve třídách.

Na co byste určitě neměli zapomenout:

- **Určit koordinátora** začlenění vícejazyčných dětí.
- **Zabezpečit výuku češtiny** jako druhého jazyka (ČDJ) proškoleným vyučujícím.
- **Zajistit materiály** pro výuku ČDJ i do běžné výuky.
- Pro děti s nulovou či nízkou znalostí češtiny **připravit pomůcky**, které jim usnadní počáteční komunikaci a orientaci ve škole.
- **Poskytnout metodickou podporu** nebo vzdělávání pedagogickému sboru.
- **Informovat všechny zaměstnance a zaměstnankyně školy** (včetně školníka a kuchařek), že do školy nastoupí děti, které neumí česky a budou potřebovat pomoc.
- **Připravit na příchod nových žáků a žákyň i všechny ostatní děti ve škole.**
- **Zajistit dostatečné posílení personálního zajištění** (např. asistenty pedagoga z Ukrajiny, vyučující ČDJ).

TIP!

Stáhněte si zdarma Průvodce začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem.

Publikace zachycuje celý proces začleňování vícejazyčných žáků a žákyň, od jejich příchodu do školy a navázání komunikace s rodiči přes adaptaci těchto dětí do školního prostředí a socializaci v třídním kolektivu, zajištění výuky češtiny jako druhého jazyka a zapojení vícejazyčných žáků i žákyň do běžné výuky až po dlouhodobé sledování a vyhodnocování nejen jejich školních pokroků, ale i celkové psychické pohody a míry integrace.

https://meta-ops.eu/wp-content/uploads/2020/03/pruvodce_zaclenovanim_zaku_s_omj_meta.pdf

Kde získat prostředky

Finanční podporu na pomoc s integrací vícejazyčných dětí můžete získat z více zdrojů.

Určené školy – nově se může stát určenou školou každá škola, ve které je alespoň 5 nově přichozích žáků z ciziny. Školy tak mohou získat od příslušného krajského úřadu peníze na jazykovou přípravu. **Neurčené školy** naváží spolupráci se školami určenými, které zajistí jazykovou přípravu jejich nově přichozím žákům.

Operační program JAK – školy mohou žádat o prostředky na pozici školního psychologa, školního speciálního pedagoga, sociálního pedagoga, kariérového poradce či dvojjazyčného asistenta a také na doučování češtiny jako druhého jazyka.

Adaptační koordinátor a tzv. ukrajinský asistent pedagoga (AP) – MŠMT připravuje podporu tzv. ukrajinským AP pro školy s větším počtem nově přichozích dětí z Ukrajiny. Školy mohou nadále zajišťovat pozici adaptačního koordinátora při splnění podmínky minimálně 10 žáků s dočasnou ochranou na škole.

Národní plán obnovy na doučování – je určen na doučování českého jazyka a doplnění potřebných znalostí žáků a žákyň nejen z Ukrajiny.

Podpůrná opatření – na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Z podpůrných opatření (PO) lze hradit hodiny češtiny, asistenta pedagoga, speciální učebnice apod. Většinou se využívají pro žáky a žákyně z neurčených škol, pro vícejazyčné děti s českým občanstvím a pro žáky s přidruženými SVP. Vícejazyčné děti mají stejné právo na vyšetření a doporučení PO jako ostatní.

Více informací k financování češtiny jako druhého jazyka a další podpory najdete zde

<https://inkluzivniskola.cz/financovani-kurzu-cestiny>

